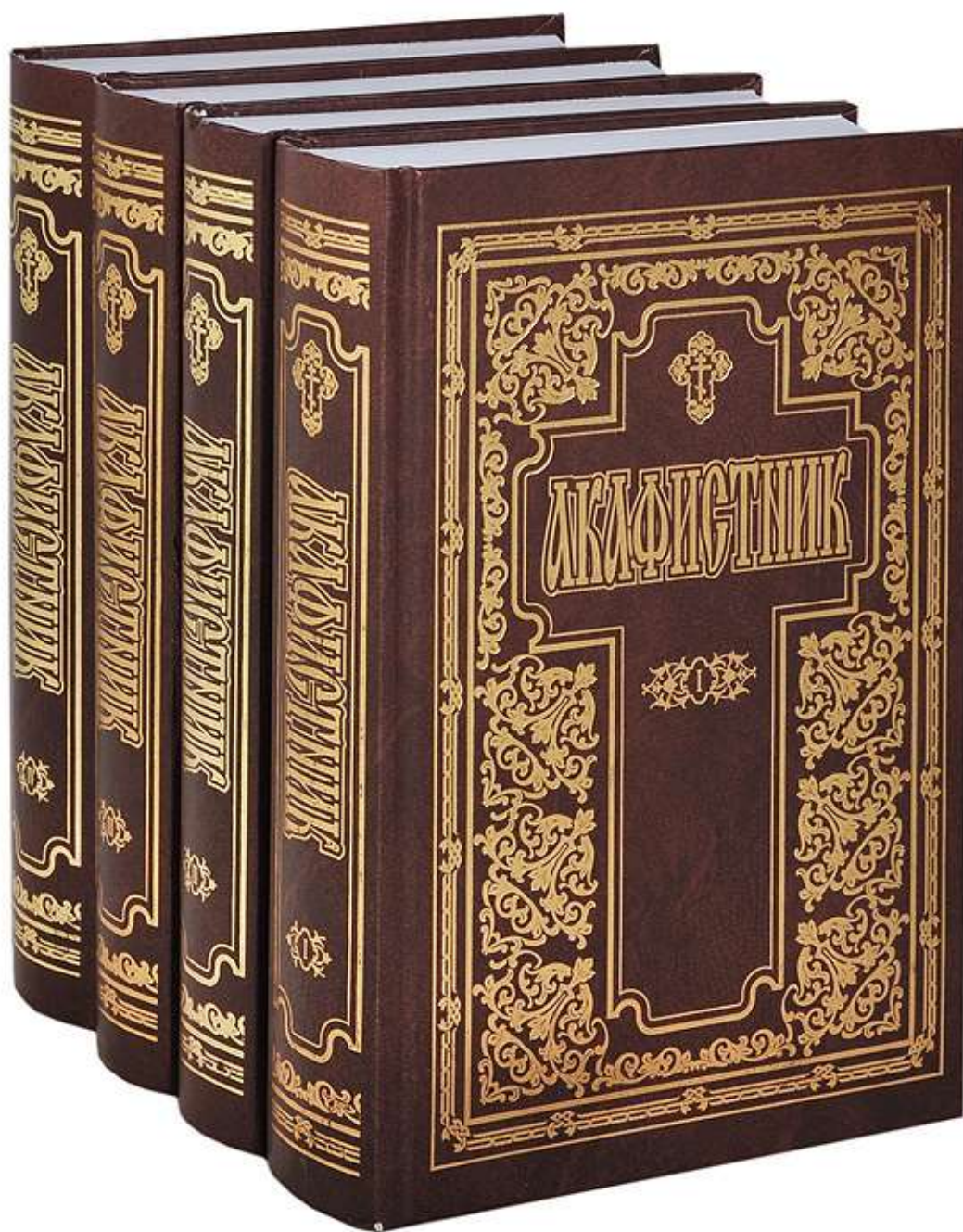

TEZAU LITURGIC
12 OCTOMBRIE

ACATISTUL
SF. IERARH
COSMA,
EPISCOPUL
MAIUMEI

BELGRAD, 2000

АКАТИСТ СВ. КОЗМИ, ЕП.ГРАДА МАЈУМА

Кондак 1

Теби, угодниче Божији, велики песниче Цркве православне, преподобни оче Козмо, предивни украсе свеколике васељене, похвале узносимо; јер ти, засијавши у Цркви Христовој као звезда на небеском своду, својим животом и богомудрошћу силом речи украси благољепије дома Божијега, мелодичним гласом у својим богонадахнутим списима, испевавши у њима много песама и канона у славу и част Господа и Бога и Спаса нашега Исуса Христа, Пресвете Мајке Божије и светих Божијих угодника. И ми сада, дивећи се красоти и дубини твојих божанских дела са свима Светима теби радосно певамо:

Радуй се, свети Козмо, песниче, златоструна лиро Духа Светога!

Икос 1

Ангелски чиновни и сабор праведника задивише се твојој чистоти ума, јер силна реч кроз њега низлажаше у душу твоју, обасјавајући дубину срца твога, седмора небеса пролазећи, јер беше

светлост Христова која просвећује све и сва. Ми пак, дивећи се преславним чудесима Божијим, заједно са житељима неба и земље, подражавајући са тобом херувимска песмопјенија, молитвено теби узносимо ову благодарну песму:

Радуј се, украситељу Цркве Христове одабрани!

Радуј се, силом Духа Светога вођени!

Радуј се, врлинама украшени!

Радуј се, светитељу небом обасјани!

Радуј се, милозвучна харфо Божијом руком саздана!

Радуј се, пустињски цвете небеском росом рошени!

Радуј се, уметниче свештених канона!

Радуј се, свети Козмо, песниче, златоструна лиро Духа Светога!

Кондак 2

Рођен у Јерусалиму и рано оставши без родитеља, по промислу Божијем ти беше усиновљен од побожног и сирوماхољубивог раба Божијег Сергија, родитеља светог Јована Дамаскина, који се стараше да тебе и светог Јована богомудро васпита и научи не обичајима сараценским, нити храбрости војничкој, нити лову звериња, нити неком другом световном занимању, већ кротости, смирености, страху

Божијем и познавању Светог Писма. Стога усрдно измољаваше од Бога да му пошаље човека мудрог и побожног који би вама двојици био добар учитељ и добар руководитељ у врлиновању, да би сте и ви Богу с радошћу клицали: Алилуја!

Икос 2

Јован, као орао који лети по небесима, достизаше високе тајне знања, а ти, свети оче Козмо, духовни брат његов, као лађа која лако плови по угодном ветру, брзо достиже дубину мудрости, хитајући ка свесавршеној премудрости Божијој, те учинисте да Цркве Јерусалимске као девојке са бубњима певају Господу, објављујући смрт Његову и васкрсење, преображавајући све словесно из телесног и душевног у духовно; а ми, који се поучавамо из ваших дела, љубећи са тобом светог Јована, умнлим гласом ти певамо овако:

Радуй се, заједничару апостолског труда изабрани!

Радуй се, присни побратиме и сабрате светог Јована Дамаскина, са којим смело приступи престолу благодати узносећи песме Богу!

Радуй се, муњо која пара смутне облаке јереси!

Радуй се, блага кишо која доприноси да у нама узраста добар плод вере!

Радуј се, духовних разбојника гонитељу!
Радуј се, учитељу чистоте и целомудрености!
Радуј се, проповедниче Свете Тројице!
Радуј се, свети Козмо, песниче, златоструна лиро
Духа Светога!

Кондак 3

„Пријатне су ми твоје песме, али ми је ова пријатнија од свих других; пријатни су ми они који певају духовне песме, но никада им ја не бивам тако блиска као кад певају ову нову песму твоју: Часнију од херувима и неупоредиво славнију од серафима!“, радосна лица рекла је теби, о преподобни оче Козмо, Пресвета Богомајка, тако да су многи обдарени созерцавањем духовних ствари често виђали Пресвету Богомајку како благосиља оне који певају ову песму; и сви они, видевши ово чудо ускликнуше Богу: Алилуја!

Икос 3

Велико име Свете Тројице, славно име Пресвете Богородице и свих Светих, уздасима и молитвама твојим, учинише те, свети оче Козмо земаљским анђелом и небеским човеком, јер си пером као српом секао лажна јеретичка мудровања бранећи православно учење светих отаца; Божија слова просијавши кроз чисто сито

Цркве Христове, писао си најпре Духом Светим на таблици срца твога, слажући их потом на хартији богослужбених књига, да би у све дане живота Црква верних певала Богу, а теби благодарила и узвикивала:

Радуј се, миљениче Мајке Божије од херувима чувани!

Радуј се, под Њеном заштитом од мрачних сила несавладани!

Радуј се, трско вештог брзописца!

Радуј се, украсе неба и земље!

Радуј се, јер демонске војске страшиш!

Радуј се, телесних страсти победиоче!

Радуј се, лађо која верне уводиш у мирну луку доброга пристаништа!

Радуј се, свети Козмо, песниче, златоструна лиро Духа Светога!

Кондак 4

Испуњен Божијом благодаћу, у жељи да будеш чедо послушности Христове, обасјана разума и у зрелим годинама ти напусти ташти свет, оде у лавру светог Саве Освештаног и узевши на себе монашки јарам, чврсто се подвизаваше у испуњавању јеванђелских заповести, на удивљење тадашњих отаца манастирских, трудећи се да задобијеш њихово сродство у

Господу; а они, радујући се, као да су неко благо задобили, запеваше Богу: Алилуја!

Икос 4

Слично мудрој пчели, одасвуда си сабирао духовни мед, слажући га у своје срце као у кошницу, стичући дух чврсте вере у Христа Исуса и братске љубави према свима, држећи се монашких завета, испуњавајући светоотачка начела опитних духовника. Врлином си овде стекло земљу кротких, припремивши себи тихо пристаниште. Стога и ми, пристајући у мирну луку молитвеног тиховања, у тишини срца тебе прослављамо и певамо:

Радуј се, небески лекару душа и тела наших!

Радуј се, јер песмама духовним срца наша лечиш!

Радуј се, духовног узраста у врлинама и делима путовођо!

Радуј се, нађени бисеру, удицом рибара ухваћени!

Радуј се, обилни улове апостола!

Радуј се, многих монаха просветитељу!

Радуј се, свештеника у беседама озаритељу!

Радуј се, свети Козмо, песниче, златоструна лиро Духа Светога!

Кондак 5

Угледајући се на птице небеске које нити жању, нити сабирају у житницу своју, и на љиљане у пољу како расту, а не труде се, нити предуду, ниси се бринуо душом својом шта ћеш јести и пити, ни телом својим у шта ћеш се оденути, јер искао си најпре Царство Божије и правду његову, не идући на веће безбожничко, и на путу грешничком не стојећи, и у друштву неваљалих људи не седећи, него омили ти закон Господњи и о закону Његову мислећи дан и ноћ, ти непрестано певаше Богу: Алилуја!

Икос 5

Слушајући речи Божије и извршујући их, ти се показа човеком мудрим који сазида кућу своју на камену, и удари дажд и дођоше воде, и дунуше ветрови и навалише на кућу душе твоје, и не паде, јер беше утемељена на камену, а тај камен беше Христос. Утврдивши тако своју душу на испуњавању заповести Божијих, би ради тога овенчан венцем неувенљиве славе, јер се заиста показа као дрво усађено крај изворā водā које род свој доноси у своје време и којему лист не вене, што год ради у свему напредује. Волећи тако више од свега бити на прагу дома Божијега, него живети у шаторима безбожничким, ти поста свети и душом и телом,

стојећи сада као наш заступник пред Богом,
кога имамо на небу и кога прослављамо:

Радуј се, зрно горушично на доброј земљи
посејано!

Радуј се, високоврхо дрво на чијим је гранама
јато птица небеских настањено!

Радуј се, квасцу у три копање брашна ускиснуо!

Радуј се, јер си говорио премудрост Божију у
тајни сакривену!

Радуј се, праведникā славо, јер си као Сунце
правде у царству Оца свога засијао!

Радуј се, благо у пољу сакривено, које Христос
откри и за себе откупи!

Радуј се, јер си ради једног многоценог бисера
продао све што си имао!

Радуј се, свети Козмо, песниче, златоструна лиро
Духа Светога!

Кондак 6

Држећи истинито подобије црноризачког чина,
богоозарени оче Козмо, био си међу тадашњим
агарјанским светом као светилник у ноћи, као
искра у пепелу, објављујући химнописне
посланице тадашњем хришћанском свету, не
страшећи се ни мача, ни огња, имајући веру,
наду и љубав у Спаситеља Христа, служећи Му
дан и ноћ, носећи се мишљу да је човек круна
стварања, и да као украс све васељене треба да

слави Творца свега видљивог и невидљивог
више од свих твари, и пред Њим да сија
светлошћу добрих дела више од сунца које
управља дању, и месеца и звезда које управљају
ноћу, и под капом небеског свода да подиже
руке ка светињи, које благосиљају Господа,
трепетним гласом певајући Богу: Алилуја!

Икос 6

Узишавши на Синај, гору боговиђења и
откривења божанских тајни, борио си се са
страстима и похотама, и неуморно бдио над
својим чулима, освештавајући тело своје
чистотом и просвећујући ум свој непрестаном
молитвом. Преболном душом својом, стално
обузет сећањем на смрт било да си бдио или
спавао, одвајао си себе од света; мрзео си оно
што људи у свету хвале, ради постизања оног
што је надприродно, не пропуштајући
свакодневно до краја свога живота да додајеш
пламен на пламен, жар на жар, ревност на
ревност. У чежњи за Богом савлађујући Амалика
страсти, давао си пример нама острашћенима,
који ти се молимо:

Радуй се, јер си световне науке духовним
заменио!

Радуй се, јер многобрижне тешиш присуством
невидљивим!

Радуј се, јер за њих молиш мир и радост у Духу Светом!

Радуј се, јер лење за молитву у часу покајања као одузете са одра подижеш!

Радуј се, јер речите гордељивце посрамљујеш!

Радуј се, јер учене богослове задивљујеш!

Радуј се, кандило што пред Богом гори!

Радуј се, свети Козмо, песниче, златоструна лиро Духа Светога!

Кондак 7

Красотом душе и тела чувајући себе непорочним и неупрљаним од света, свим бићем својим си се виноу на небеса стојећи непрестано пред престолом Цара славе, имајући за пример Пресвету Мајку Божију, верну заступницу православних хришћана. Трудећи се у свему да имаш Њу за пример целомудренога живљења, смирења и љубави према Богу, њеним светим молитвама теби се отворише рајска врата још за живота на земљи. И као некада Јакову у сну, тако и твојим духовним очима се показаше лествице које стајаху на земљи, а врхом дотицаху небо, позивајући те на узвишенији пут ка висини божанског савршенства, на чијем врху стајаше Господ да те уведе у тајне Царства Небеског, где Му непрестано поју: Алилуја!

Икос 7

Отворивши ризнице своје небеске мудрости,
Господ Бог Сведржитељ, изливајући најпре у
твоје срце непресушне потоке суза и спирајући
њима у теби све што је противно Духу Божијем,
очисти душу твоју, ослобађајући је од сваке
привржености и страсти, учини те
благовесником божанских тајни, предајући ти
тако благо своје, а ти, као добри слуга,
примивши таланте и марљиво радећи са њима,
показа се веран у малом да би те сада над
многим поставио. Ушавши тако у радост
Господара својега, постао си миљеник Радости
свих радости, Пресвете Мајке Богородице, која
нам је Христа Бога у телу родила на спасење и
радост свих хришћана. Зато ми тебе, као верног
слугу њеног, радосна срца хвалимо:

Радуй се, јер си печат дара Духа Светога у
светости сљчувао!

Радуй се, јер си тајне Божије умом сагледавао!

Радуй се, од духа овога света прогоњени!

Радуй се, венцем небеске славе овенчани!

Радуй се, јер си за Христа живео!

Радуй се, јер си у Христу умирао!

Радуй се, јер си Христом духовно умрле
васкрсавао!

Радуй се, свети Козмо, песниче, златоструна лиро
Духа Светога!

Кондак 8

Блажен на земљи ти се заиста показа,
сиромашан духом пребивајући у плачу, чекајући
утеху кротких који ће наследити земљу. Гладан и
жедан правде да се у њој наситиш и удостојиш
милостивог помиловања чистог срца које ће
Бога видети, градио си мир, као син Божији
прогнан правде ради, радујући се и веселећи
великој плати на небесима, да заједно са свима
Светима у Царству Небескоме Господу
појеш: Алилуја!

Икос 8

Заклањајући се у сенци крила Божијих, положио
си себе пред ноге Исусове да будеш служитељ
Господа Христа. Свештенослужећи Јеванђељу
Божијем, трудио си се да принос твој буде
благоугодан и освећен Духом Светим у сили
знакова и чудеса који су учињени кроз те речју
и делом, садејством Духа Божијега, твојим
чистим рукама. У теби срце беше безазлено, и
језик који не изрече имена Његова узалуд и не
заклињаше се Њему лажно, еда би задобио
благослов од Господа Који те овенчава венцем
неувенљиве славе, прослављајући тебе кроз
Христа прослављеног:
Радуј се, слуго призвани у сабору Светих!

Радуј се, ти који жељне целомудреног живота ка монаштву приводиш!
Радуј се, оштра стрело Христова која си побожношћу ранила многа срца верних!
Радуј се, богогласни славују који будиш заспале у гресима од истока до запада!
Радуј се, јер си великом смерношћу постао узор онима који траже истинит живот небески!
Радуј се, ти који си рекама суза окрилатио свету молитву и узлетео ка љубљеном ти Христу!
Радуј се, ти који си од младости својим серафимским гласом појао неућутну херувимску песму!
Радуј се, свети Козмо, песниче, златоструна лиро Духа Светога!

Кондак 9

Анђео Господњи те је носио да где не запнеш ногом својом и избављао те од лукавих дејстава нечастивих сила које бацаху мреже своје да би те уплеле у њихове замке. А ти, призивањем имена Господа Исуса Христа непрестаном молитвом, раскиде нераскидиве окове као паучнну, и доби власт од Бога да стајеш ногом својом на змије и скорпије и на сву силу вражију, носећи тако у трпљењу и смирењу благи јарам Христа, коме си служио у све дане

живота свога, непрестано Га
призивајући: Алилуја!

Икос 9

Речити говорници се диве речима и делима
којима си прославио Бога, јер не умеју да тако
објасне тајну Његовог оваплоћења, живота на
земљи, страдања и васкрсења. А ти, мудрији од
стараца, јеванђелском премудрошћу Бога Слова
садио си нове изданке на добrome тлу
православне вере. Гране које се у неверовању
одломише, ти си калемио на дрво живота, као
дивље маслине на питому, учећи их да се не
преузносе над осталим гранама, већ да постану
заједничари корена и његових сокова, да добар
род донесу и божанском истином хране род
људски, који ти сада благодари:

Радуј се, јутарње цвеће окропљено Божијом
благодању!

Радуј се, јер си огњем Духа Светога писао на
таблици срца!

Радуј се, свебогата ризнице који си обогатио
себе дивном уздржљивошћу!

Радуј се, Данице Пресветлог Сунца која
знаменује топлоту Светога Духа!

Радуј се, ти који бујицом суза бране камених
срца рушиш!

Радуј се, ружо израсла међу трњем незнабожаца!

Радуј се, чувару сирочади и заштитниче
бескућника!

Радуј се, свети Козмо, песниче, златоструна лиро
Духа Светога!

Кондак 10

Као со земљи био си, свети оче Козмо, народу
верном када би постављен од стране патријарха
Јерусалимског за епископа Мајумског против
своје воље, јер више си волео пустињу и
безмолвије, но ти се и као такав показа светлост
свету и не могаше се сакрити као необориви
град кад на гори стоји. Бринући о својој пастви
жељној спасења, ужегао си светиљку на свећњак
да светли свима који су у кући, и сви они,
видећи у таквој светлости твоја добра дела,
прославише Оца нашега који је на
небесима: Алилуја!

Икос 10

Као што добар виноградар своју добит скупља
на гумну од рода виноградскога и сваки грозд
точи у каце својих богатих трудова тако си и ти,
свети оче Козмо, сабирао свој род носећи га у
небеске житнице раја, прелазећи са земље на
небо. Јер кроз благодат која ти је дата познао си
шта је добра и угодна и савршена воља Божија:
љубити Га свим срцем својим, свом душом

својом и свим умом својим, и љубити ближњега
свога као самога себе. Овим двома заповестима
о којима висе сви закони и пророци, поучи и нас
који пред тобом стојимо узвикујући:

Радуј се, града Мајума силни заштитниче!

Радуј се, пастиру стада Христова и слуго
Небеске Царице!

Радуј се, радовање свих радости и мило чедо
Пресвете Богородице!

Радуј се, јер химнама си својим ваздух
благорастворио!

Радуј се, јер си све нас њима духовно обогатио!

Радуј се, неуспављиви стражару манастира
светог Саве Освештаног!

Радуј се, јер си примером његовог живота живео
у љубави освештаној!

Радуј се, свети Козмо, песниче, златоструна лиро
Духа Светога!

Кондак 11

Крепљен и снажен неком невидљивом силом,
чуван од великомученика Георгија, надахнут од
цара Давида, невидљиво поучаван од Григорија
Богослова, помаган да тих и миран живот у
благочестивости поживиш од праведнога
Јосифа, Пресвете Богородице заручника,
напасао си стадо своје на спасоносном пашњаку
Христовом, јачајући га у Господу Саваоту да и

оно, занесено љубавном чежњом, измењено Његовом божанском љубављу, испуњено радошћу која беше у теби, велича Њега неисказаного, непојмљивого, невидљивого, непостижнога Трисветога Бога: Алилуја!

Икос 11

Благодарећи невидљивом Цару, Који је својом неизмерном силом створио све и обиљем милости своје привео све из небића у биће, приклонио си главу своју молећи опроштај за сагрешења људи који траже Господа не би ли Га додирнули и нашли, да се крећу и живе у Њему кроз примање светих бесмртних Тајни божанскога причешћа, утврђени у истом разуму и истој мисли благодати Христове, учећи тако и свештенике да врше светињу са страхом Божијим, делећи је свима на добро, свакоме према његовој потреби, на освећење свих који се њоме достојно причешћују, на заједницу Светога Духа онима који истрајно пребивају у молитви и мољењу. Зато те хвалимо, оче преблажени:

Радуй се, сабеседниче ангела Божијих!

Радуй се, јер си се истинским Хлебом живота више него природном храном хранио!

Радуй се, јер си овом храном у благодати Светога Духа верни народ причешћивао!

Радуј се, јер си Духом Светим изабран да речима проповедаш о вечном животу!

Радуј се, јер си кроз једну купељ децу Божију поновним рођењем крштавао!

Радуј се, јер си их да живе богоугодним животом примером својим поучавао!

Радуј се, јер си злобу и лукавство пастве своје у незлобивост и доброту преображавао!

Радуј се, свети Козмо, песниче, златоструна лиро Духа Светога!

Кондак 12

Ходећи честито по дану у светлости овога света, пазећи на себе да испуниш све заповести Господње, достигао си дубоку старост мирно се упокојивши у Господу. Сада удостојен близине неприступне светлости Божије и гледања лица Његова у дивним насељима са онима који Га љубе, ти узносиш песму, празнујући гласом радовања усред многога људства, уз појање анђела, где сви славу узносе Оцу и Сину и Светоме Духу: Алилуја!

Икос 12

Велика су дела Твоја, Господе, и нико није у стању казивати сва чудеса Твоја која си руком својом објавио и преко слуге Твога Козме Мајумскога химнама достојним Твојега имена,

којима Те сва Црква слави. Сада се радује и
ликује сва творевина видљива и невидљива
певајући славу Твоју, сав дан великолепно
Твоју. Радуј се и ти, старче праведни, певајући у
хору Мајке Божије, јер си се удостојио гледања
рајске лепоте коју си сагледавао још за живота
на земљи. Радуј се и ти, сва весељено, певајући
песму нову, јер се украси још једним именом,
примивши у наручје своје светитеља Божијег
кога сада славе небо и земља:

Радуј се, јер си узе безбожничке раскинуо!

Радуј се, јер си се као птица из замке ловачке
избавио!

Радуј се, јер ниси дао да се греси између тебе и
Бога испрече!

Радуј се, јер си са Богом преко рајског зида
прешао!

Радуј се, јер си се рајском сладошћу наслађивао!

Радуј се, јер си и нас научио да дајемо зајам
Богу да бисмо неоскудно богатство на небу
стекли!

Радуј се, јер многи, примером твојим вођени,
раздадоше земна богатства да би се небеским
богатством обогатили!

Радуј се, свети Козмо, песниче, златоструна лиро
Духа Светога!

Кондак 13

О, преподобни оче Козмо, сатрудниче,
[са]подвижниче и подражаваоче светога Јована
Дамаскина, теби приносимо ово мало мољење
наше, јер ти, узевши у руке гусле пророка, и
псалтир Давидов, саставио си песме нове
Господу Богу, и превазилазећи песме Мојсијеве
и усклике Маријамнине, описао си свечудесна
дела Цара Славе, на радост Мајке Божије,
светих Божијих угодника и утеху нас грешника
који сада стојимо пред тобом, веселећи се и
певајући у овај радосни дан уз хнмне и
гусле: Алилуја! [Три пута.]

[Затим: опет Икос 1. и Кондак 1]

